

9-сынып

1. Грамматикалық нормаға бағынбай тұрған сөздер тобын көрсетіңіз

- A) Отырман, оқырман
- B) Апамдар, әкеңдер
- C) Тұрман, әжемдер
- D) Жатырм, отырмын
- E) Ағамдар, көршілер

2. Сөйлем түрін анықтаңыз

Ақ сүтін беріп, аялап өсірген ананы қалай сүйсең, еліңді де солай сүю – қасиетті борышың.

- A) Лепті сөйлем
- B) Сұраулы сөйлем
- C) Хабарлы сөйлем
- D) Бұйрықты сөйлем
- E) Атаулы сөйлем

3. Оқшау сөз қатысқан нұсқаны табыңыз

- A) Дала! Халқымызға қоныс болған, ұрпағымызға қазына болып қалған ұлы күдірет.
- B) Қазақ – ертеден көңілі даласындай кең асыл мінезді халық.
- C) Ананың көңілі балада, баланың көңілі далада.
- D) Маңғыстау облысының көп бөлігін шөлді, қыратты далалар құрайды
- E) Тыңда, дала, Жамбылды!

4. Кімім? Нем? сұрақтарына жауап беретін сөйлем мүшесі

- A) Анықтауыш
- B) Толықтауыш
- C) Бастауыш
- D) Пысықтауыш
- E) Баяндауыш

5. Сөйлемдегі бастауыш түрін анықтаңыз

Қарыны тоқтық, жұмысы жоқтық аздырар адам баласын

- A) Күрделі бастауыш
- B) Дара бастауыш
- C) Тура бастауыш
- D) Үйірлі бастауыш
- E) Жанама бастауыш

6. Берілген нұсқалар арасынан күрделі сөзді табыңыз

- A) Суық торғай
- B) Әдемі жазу
- C) Көпірден өту

- D) Суық сөз
- E) Суық жел

7. Байланысу түрін анықтаңыз

Халқыңа қалаулы бол!

- A) Жанасу
- B) Меңгеру
- C) Матасу
- D) Қабысу
- E) Қиысу

8. Гректің «кұрау, біріктіру, рет» деген сөзіне сәйкес келетін сөзді көрсетіңіз

- A) Морфология
- B) Лексика
- C) Синтаксис
- D) Фразеология
- E) Сөйлем

9. Көптік жалғау дұрыс қолданылған нұсқаны табыңыз

- A) Малдар
- B) Газдар
- C) Кітаптар
- D) Тарылар
- E) Мұнайлар

10. «Толқыннан толқын туады, толқынды толқын қуады» деген өлең жолдарындағы септік жалғауларын анықтаңыз

- A) Шығыс, атау, барыс, атау
- B) Шығыс, атау, жатыс, атау
- C) Шығыс, атау, табыс, атау
- D) Шығыс, табыс, жатыс, атау
- E) Шығыс, атау, табыс, барыс

11. Салыстырмалы шырайда тұрған сөзді белгілеңіз

- A) Көкшіл, арықша
- B) Өте арзан, сәндірек
- C) Ең биік, тазарақ
- D) Тым ұзақ, жап-жарық
- E) Ап-ауыр, қып-қысқа

12. Берілген мысалдар арасынан сөйлемді табыңыз

- A) Ет асылды
- B) Бұл қалай?
- C) Ет асу

- D) Жаңа жылдарыңызбен!
- E) Кеш жарық!

13. Артық сөзді белгілеңіз

- A) Үйге
- B) Қалаға
- C) Баланы
- D) Маған
- E) Бәріне

14. Сын есімнің түрленуі, бұл ...

- A) Көптік ұғымды беруі
- B) Септік жалғауларын қабылдауы
- C) Жіктік формаға енуі
- D) Шырай формасына енуі
- E) Тәуелдік ұғымды білдіруі

15. Есім сөздердің орынбасарлары

- A) Етістіктер
- B) Бастауыштар
- C) Есімдіктер
- D) Күрделі сөздер
- E) Тұрақты тіркестер

16. Берілген сөйлемдер арасынан ашық райды көрсетіңіз

- A) Әркім өз ойымен отыр.
- B) Жарқырап бір көрінсек дейміз.
- C) Мен әлемді түгел аралап көргім келеді
- D) Ол үйіне жетсе игі еді.
- E) Ғылым таппай мақтанба.

17. Сөз тіркесін табыңыз

- A) Жұмған аузын ашпады
- B) Тіс жармау
- C) Жақсы көру
- D) Қара торы қыз
- E) Зықысын шығару

18. Алдырған – албырт, байланысу тәсілін анықтаңыз

- A) Шылау арқылы
- B) Жұрнақ арқылы
- C) Орын тәртібі арқылы
- D) Жалғау арқылы
- E) Интонация арқылы

19. «Шамдансам, жығар асаумын, шамырқансам, сынар болатпын» деген өлең жолдарынан есім сөздерге жалғанған жіктік жалғауын табыңыз

- A) Шамдансам, асаумын
- B) Шамдансам, шамырқансам
- C) Жығар, сынар
- D) Шамырқансам, болатпын
- E) Асаумын, болатпын

20. Күшейтпелі шырайдың жасалу жолын көрсетіңіз

- A) Нақ, шымқай, орасан
- B) -ғыш, -ілдір, өте
- C) -аң, -қай, тым
- D) -рақ, -рек, -ғыл, -ғылт
- E) -шылтым, -шілтім, аса

21. Ауыспалы өткен шақта тұрған сөйлемді табыңыз

- A) Ол ауылға бүгін баратын еді
- B) Ел жайлаудан қайтып, күзекке беттеп келе жатқан
- C) Енді қыс суығына шейін қоң жиып алсын деп, оларды біржола жіберген
- D) Анам бұл өлкеге қонақтап жиі баратын еді
- E) Көкемдер базарға ертең баратын еді

22. Мысалдан сөздердің байланысу түрлерін анықтап, қандай сұрақтарға жауап беретінін көрсетіңіз: *622 жылы Мұхаммед пайғамбар Меккеден Медине қаласына көшіпті.*

- A) Матасу – қашан?, қабысу – қайдан?
- B) Қабысу – қашан?, меңгеру – қайдан? қайда?
- C) Матасу – қайда?, қабысу – қашан? қайда?
- D) Жанасу – қашан?, қабысу – қайдан? қайда?
- E) Қабысу – қашан?, қабысу – қайдан? қайда?

23. Берілген сөйлемнен анықтауышты тауып, қай сөз табынан болғанын анықтаңыз

Сәндікке күміс жүзік тағатын болды.

- A) Сәндікке, зат есім
- B) Күміс, зат есім
- C) Жүзік, зат есім
- D) Күміс, сын есім
- E) Сәндікке, сын есім

24. Амал пысықтауыш қатысқан сөйлемді табыңыз

- A) Сәуле зат алғалы келді
- B) Әкесі үйде қалды
- C) Ол бүгін келді

- D) Жиналыста шапшаң сөйледі
- E) Сен түсінбегендіктен айта алмадық

25. Қосарлы айқындауыш қатысқан сөйлемді көрсетіңіз

- A) Кіре берісте бізді қара сақалды адам қарсы алды
- B) Мектепке кеше келген жас мұғалім өз жұмысын тиянақты жасайды
- C) Бұл байқау үшін бізге ұзын бойлы, арық боз адамдар қажет
- D) Биылғы түлектердің біразы инженер-техник мамандығын таңдады
- E) Қара мұрт жұрт не айтса да құлақ аспай, өз білгенін жасады

26. Құрмалас сөйлемге берілген дұрыс анықтаманы көрсетіңіз

- A) Екі немесе одан да көп жай сөйлемдерден құралып, күрделі ойды білдіретін сөйлем
- B) Құрамындағы жай сөйлемдердің баяндауыштары тиянақты болып, өзара тең дәрежеде байланысқан сөйлем
- C) Құрамындағы жай сөйлемдердің алғашқысы тиянақсыз болып, соңғысына бағына байланысқан сөйлем
- D) Құрамындағы жай сөйлемдері бір-бірімен салаласып та, сабақтасып та байланысқан сөйлем
- E) Іс-оқиға жайында баяндамай, тек соған байланысты жағдайды атап көрсететін сөйлем

27. Жай сөйлемдерден бастауыштың қатысу-қатыспауына қарай артық нұсқаны анықтаңыз

- A) Дос жүрегіне сенеді.
- B) Абай болашақ ұрпаққа сөзін осылай арнады.
- C) Кесек оқты үсті-үстіне, қарымыз талғанша жаудыра бердік.
- D) Басқаны ауызға да алдырмаймын.
- E) Енді сізге айтуға тура келді.

28. Атаулы сөйлемге берілген дұрыс анықтаманы көрсетіңіз

- A) Екі немесе одан да көп жай сөйлемдерден құралып, күрделі ойды білдіретін сөйлем
- B) Құрамындағы жай сөйлемдердің баяндауыштары тиянақты болып, өзара тең дәрежеде байланысқан сөйлем
- C) Құрамындағы жай сөйлемдердің алғашқысы тиянақсыз болып, соңғысына бағына байланысқан сөйлем
- D) Құрамындағы жай сөйлемдері бір-бірімен салаласып та, сабақтасып та байланысқан сөйлем
- E) Іс-оқиға жайында баяндамай, тек соған байланысты жағдайды атап көрсететін сөйлем

29. Жақсыз сөйлемді табыңыз

- A) Таспен ұрғанды аспен ұр.
- B) – Сонда менің ауданға баруым керек пе?

- C) Жаңбыр далада тоқтаусыз нөсерлеп тұр.
- D) Ол дос жүрегіне сенеді
- E) – Тағы да осылай жасар болсаң, анаң бұл қылығыңа шыдамас!

30. Салалас құрмалас сөйлемге берілген дұрыс анықтаманы көрсетіңіз

- A) Екі немесе одан да көп жай сөйлемдерден құралып, күрделі ойды білдіретін сөйлем
- B) Құрамындағы жай сөйлемдердің баяндауыштары тиянақты болып, өзара тең дәрежеде байланысқан құрмаластың түрі
- C) Құрамындағы жай сөйлемдердің алғашқысы тиянақсыз болып, соңғысына бағына байланысқан құрмаластың түрі
- D) Құрамындағы жай сөйлемдері бір-бірімен салаласып та, сабақтасып та байланысқан құрмаластың түрі
- E) Іс-оқиға жайында баяндамай, тек соған байланысты жағдайды атап көрсететін сөйлем

31. Қарамен жазылған сөздерге сәйкес дұрыс нұсқаны белгілеңіз

...Көз ашқаннан бастап, үш газыр бойы, осындай қиындықтың шырмауында жүрді.

- A) Көз ашқаннан бастап – бастауыш, шырмауында жүрді – баяндауыш
- B) Көз ашқаннан бастап – пысықтауыш, шырмауында жүрді – баяндауыш
- C) Көз ашқаннан бастап – толықтауыш, шырмауында жүрді – баяндауыш
- D) Көз ашқаннан бастап – анықтауыш, шырмауында жүрді – баяндауыш
- E) Көз ашқаннан бастап – баяндауыш, шырмауында жүрді – баяндауыш

32. Сабақтас құрмалас сөйлемге берілген дұрыс анықтаманы көрсетіңіз

- A) Екі немесе одан да көп жай сөйлемдерден құралып, күрделі ойды білдіретін сөйлем
- B) Құрамындағы жай сөйлемдердің баяндауыштары тиянақты болып, өзара тең дәрежеде байланысқан құрмаластың түрі
- C) Құрамындағы жай сөйлемдердің алғашқысы тиянақсыз болып, соңғысына бағына байланысқан құрмаластың түрі
- D) Құрамындағы жай сөйлемдері бір-бірімен салаласып та, сабақтасып та байланысқан құрмаластың түрі
- E) Іс-оқиға жайында баяндамай, тек соған байланысты жағдайды атап көрсететін сөйлем

33. Салыстырмалы шырайды белгілеңіз

- A) Алдыңғы қатардағы тұлпардың екпіні өте керемет.
- B) Осы жолғы қойылым қызығырақ болды.
- C) Арқаның аязына қазақ даласында ешбер жердікі тең келмес.
- D) Жас балаға тым қатал болудың да керегі жоқ.
- E) Аса ауыр салмақтылардың бәйгесі болды.

34. Аралас құрмалас сөйлемге берілген дұрыс анықтаманы көрсетіңіз
- A) Екі немесе одан да көп жай сөйлемдерден құралып, күрделі ойды білдіретін сөйлем
 - B) Құрамындағы жай сөйлемдердің баяндауыштары тиянақты болып, өзара тең дәрежеде байланысқан құрмаластың түрі
 - C) Құрамындағы жай сөйлемдердің алғашқысы тиянақсыз болып, соңғысына бағына байланысқан құрмаластың түрі
 - D) Құрамындағы жай сөйлемдері бір-бірімен салаласып та, сабақтасып та байланысқан құрмаластың түрі
 - E) Іс-оқиға жайында баяндамай, тек соған байланысты жағдайды атап көрсететін сөйлем

35. Жақты сөйлемге берілген сипаттаманы белгілеңіз
- A) Бастауышы бар, жасырын тұрғанда да баяндауышы арқылы табуға болатын жай сөйлем түрі
 - B) Баяндауыштың бір өзі сөйлемге негіз болатын жай сөйлем түрі
 - C) Тұрлаусыз мүше қатыспаған жай сөйлемнің түрі
 - D) Тұрлаусыз мүшелер қатысқан жай сөйлемнің түрі
 - E) Ойға қатысты сөйлем мүшелерінің барлығы қатысқан сөйлем

36. Жақсыз сөйлемге берілген сипаттаманы белгілеңіз
- A) Бастауышы бар, жасырын тұрғанда да баяндауышы арқылы табуға болатын жай сөйлем түрі
 - B) Баяндауыштың бір өзі сөйлемге негіз болатын жай сөйлем түрі
 - C) Тұрлаусыз мүше қатыспаған жай сөйлемнің түрі
 - D) Тұрлаусыз мүшелер қатысқан жай сөйлемнің түрі
 - E) Ойға қатысты сөйлем мүшелерінің барлығы қатысқан сөйлем

37. Жалаң сөйлемге берілген сипаттаманы белгілеңіз
- A) Бастауышы бар, жасырын тұрғанда да баяндауышы арқылы табуға болатын жай сөйлем түрі
 - B) Баяндауыштың бір өзі сөйлемге негіз болатын жай сөйлем түрі
 - C) Тұрлаусыз мүше қатыспаған жай сөйлемнің түрі
 - D) Тұрлаусыз мүшелер қатысқан жай сөйлемнің түрі
 - E) Ойға қатысты сөйлем мүшелерінің барлығы қатысқан сөйлем

38. Жайылма сөйлемге берілген сипаттаманы белгілеңіз
- A) Бастауышы бар, жасырын тұрғанда да баяндауышы арқылы табуға болатын жай сөйлем түрі
 - B) Баяндауыштың бір өзі сөйлемге негіз болатын жай сөйлем түрі
 - C) Тұрлаусыз мүше қатыспаған жай сөйлемнің түрі
 - D) Тұрлаусыз мүшелер қатысқан жай сөйлемнің түрі
 - E) Ойға қатысты сөйлем мүшелерінің барлығы қатысқан сөйлем

39. Толымды сөйлемге берілген сипаттаманы белгілеңіз

- A) Бастауышы бар, жасырын тұрғанда да баяндауышы арқылы табуға болатын жай сөйлем түрі
- B) Баяндауыштың бір өзі сөйлемге негіз болатын жай сөйлем түрі
- C) Тұрлаусыз мүше қатыспаған жай сөйлемнің түрі
- D) Тұрлаусыз мүшелер қатысқан жай сөйлемнің түрі
- E) Ойға қатысты сөйлем мүшелерінің барлығы қатысқан сөйлем

40. Толымсыз сөйлемге берілген сипаттаманы белгілеңіз

- A) Ойға қатысты сөйлем мүшесінің бірі түсіп қалған сөйлем
- B) Баяндауыштың бір өзі сөйлемге негіз болатын жай сөйлем түрі
- C) Тұрлаусыз мүше қатыспаған жай сөйлемнің түрі
- D) Тұрлаусыз мүшелер қатысқан жай сөйлемнің түрі
- E) Ойға қатысты сөйлем мүшелерінің барлығы қатысқан сөйлем

41. Алынған үзінді тілде қалай аталатынын белгілеңіз:

«Кейде Миллат маман әкемнің суреттерін ақтарып отырады да, мұңға батып, бір түрлі егіліп кеткендей болады. Кіріпкі жасқа шыланады... Мен сол кезде маматайымды керемет аяп кетем. Бірақ аяғанмен не пайда, білем, сезем неге күйзелетінін»

- A) Хат
- B) Мақала
- C) Диалог
- D) Монолог
- E) Полилог

42. *«Осы жақта бір қарт атам бар дегенге жолығып, қолын алып, бір-екі ауыз ақыл сұрайын деп едім»*, сөйлемдегі көсемшенің қызметін анықтаңыз

- A) Қимылдың амалын, жай күйін, мақсатын білдіріп, пысықтауыш қызметін атқарып тұр
- B) Күрделі етістіктің құрамында келіп, баяндауыш болып тұр
- C) Жіктеліп және күрделі етістіктің құрамында негізгі етістік көсемше тұлғалы болып, баяндауыш қызметін атқарып тұр
- D) Негізгі етістік көсемше тұлғалы болып, ал көмекші етістік жіктеліп, пысықтауыш қызметін атқарып тұр
- E) Етістік септеліп келген есімшемен бірыңғай мүше қызметін атқарып тұр

43. Мақалдағы көсемшенің сипатын көрсетіңіз:

Ат баспаймын деген жерін үш басар, ер татпаймын деген дәмін үш татар

- A) -й жұрнағы арқылы I жақта жіктеліп тұр, анықтауыш
- B) -й жұрнағы арқылы II жақта жіктеліп тұр, анықтауыш
- C) -й жұрнағы арқылы I жақта жіктеліп тұр, баяндауыш

- D) -й жұрнағы арқылы II жақта жіктеліп тұр, баяндауыш
E) -й жұрнағы арқылы I жақта жіктеліп тұр, пысықтауыш

44. Есімшелерді тауып, қандай тұлғада жұмсалғанын көрсетіңіздер:

Шоқанның кім екенін білмейтін және сұрамаған, тек ішінен: «Киргизден де чиновник шыққан екен-ау», - деп таңданған орыс лаушы көзі көрген, бірақ түгіне түсінбеген құбылыстарға аң-таң.

- A) білмейтін - -йтін, сұрамаған - -ған, шыққан - -қан, таңданған - -ған, көрген - -ген, түсінбеген - -ген
B) білмейтін - -йтін, киргизден - -ден, шыққан - -қан, таңданған - -ған, көрген - -ген, түсінбеген - -ген
C) сұрамаған - -ған, шыққан - -қан, таңданған - -ған, көрген - -ген, түсінбеген - -ген
D) білмейтін - -йтін, сұрамаған - -ған, киргизден - -ден, таңданған - -ған, көрген - -ген, түсінбеген - -ген
E) киргизден де – -ден де, сұрамаған - -ған, шыққан - -қан, таңданған - -ған, көрген - -ген, түсінбеген - -ген

45. Мінездеменің дұрыс анықтамасын көрсетіңіз

- A) Мінездеме – іс-әрекетті, қимыл-қозғалысты бейнелі, көркем тілмен баяндау
B) Мінездеме – адам бойындағы қасиеттердің жиынтығы, мінез-құлыққа берілетін баға
C) Мінездеме – ақынның я жазушының кейіпкер бейнесін сөзбен салған суреті
D) Мінездеме – біреудің бір шығармасы немесе мақаласы, т.б. еңбектері туралы жазылған не айтылған екінші біреудің берген бағасы
E) Мінездеме – әр адамның өз өміріндегі елеулі оқиғаларды есте сақтау үшін жазылған естелігі

46. Сан есімдер қалай түрленеді?

- A) Көптеледі, септеледі, тәуелденеді, рай формасына енеді
B) Көптеледі, септеледі, жіктеледі, шақ формасына енеді
C) Септеледі, тәуелденеді, жіктеледі, жақ формасына енеді
D) Көптеледі, септеледі, тәуелденеді, жіктеледі
E) Көптеледі, септеледі, тәуелденеді, шақ формасына енеді

47. Дұрыс тұжырымды көрсетіңіз

- A) Қосарлану, қайталану арқылы жасалған күрделі сын есімдер дефис (-) арқылы жазылады
B) Қосарлану, қайталану арқылы жасалған күрделі сын есімдер сызықша (—) арқылы жазылады
C) Күшейткіш буын арқылы жасалған күрделі сын есімдер үтір (,) арқылы жазылады

D) Күшейткіш буын арқылы жасалған күрделі сын есімдер нүктелі үтір (;) арқылы жазылады

E) Күшейткіш буын арқылы жасалған күрделі сын есімдер бөлек-бөлек жазылады

48. Берілген өлең жолдарындағы келер шақтың түрін ажыратыңыз

Жар басына үй тікпе,

Жар құласа – үй кетер.

Ала болса ағайын,

Рулы елден күй кетер.

A) Мақсатты келер шақ

B) Болжалды келер шақ

C) Ауыспалы келер шақ

D) Нақ келер шақ

E) Жедел келер шақ

49. «Әзімханның жасы 35-36 шамасында, бойдақ. Орта бойлы, жсауырынды, кеуделі, төсті жігіт. Беті сопақтау, жуан, момын. Дөңгелек қара көз, қырша мұрынды, қара торы жігіт. Дене бітімі нып-нығыз, тұп-тұтас шойындай. Қалың қара сақалын күзеп, иегіне шоқша сақал қойған. Қою қара мұртты», берілген үзіндіге сәйкес нұсқаны белгілеңіз

A) Әйел адамға берілген мінездеме

B) Әскер құрамындағы жас сарбазды суреттеу

C) Ер адамның портреті

D) Жас жігіттің монологаы

E) Қимыл-әрекетті сипаттау

50. Қалау райлы етістіктерді тауып, қай жақта тұрғанын ажыратыңыз:

Сөзімді менің айтқан білгізгейсің,

Уәде алпыс күнге түйгізгейсің.

Гауһар түйме, жалғанда ақ беишпент бар,

Үстіне келісімен кигізгейсің.

A) Білгізгейсің, түйгізгейсің, кигізгейсің – I жақ, жекеше

B) Білгізгейсің, түйгізгейсің, кигізгейсің – II жақ, жекеше

C) Білгізгейсің, түйгізгейсің, кигізгейсің – II жақ, көпше

D) Білгізгейсің, түйгізгейсің, кигізгейсің – I жақ, көпше

E) Білгізгейсің, түйгізгейсің, кигізгейсің – III жақ, жекеше

51. *Домбырада он бір перне, екі ішек бар* деген сөйлемдегі сан есімдердің қандай қызмет атқарып тұрғанын анықтаңыз

A) Заттардың сандық мөлшерін білдіріп тұр

B) Заттарды жинақтап бір ізділікпен атап тұр

C) Заттардың сандық тобын білдіріп тұр

D) Заттардың сандық ретін білдіріп тұр

E) Заттардың сандық атауларын білдіріп тұр

52. Біртектес сапалық сынның бірінен екіншісінің артық я кемдігін, әр түрлі дәрежеде болатынын білдіруді тілімізде қалай атайды?

- A) Сын есімнің тәуелденуі
- B) Сын есімнің жіктелуі
- C) Сын есімнің райы
- D) Сын есімнің шырайы
- E) Сын есімнің көптелуі

53. Адам ойын жеткізуде сөйлеудің қандай формасын қолданады?

- A) Көркем тіркестер қолдану арқылы
- B) Жүйелі құрастырылған сөйлем арқылы
- C) Тұрақты тіркестер арқылы
- D) Күрделі сөздерді көптеп қолдану арқылы
- E) Мақал-мәтелдерді қолдану арқылы

54. Белгісіздік есімдіктерін тауып, қалай түрленіп тұрғанын анықтаңыз
Түнде біреу келіп тиіп кетті ме, әлде мына жылыстап аққан судың өзі ағызды ма, ол жағы белгісіз.

- A) Мына, барыс септігінде тұр
- B) Өзі, тәуелдік жалғауының I жағы
- C) Біреу, атау септігінде тұр
- D) Өзі тәуелдік жалғауының II жағы
- E) Біреу, табыс септігінде тұр

55. «Ешбір дарынды ақын, ешбір дарынды жазушы орыс әдебиетін, орыс әдебиеті арқылы дүниежүзілік озық әдебиеттің көрнекті үлгілерін аттап өте алмауы керек», сөйлемдегі есімдіктің қай сөз табынан, қай сөйлем мүшесінен екенін анықтаңыз

- A) Зат есімнің орнына қолданылып анықтауыш болып тұр
- B) Сын есімнің орнына қолданылып анықтауыш болып тұр
- C) Сан есімнің орнына қолданылып пысықтауыш болып тұр
- D) Сын есімнің орнына қолданылып пысықтауыш болып тұр
- E) Зат есімнің орнына қолданылып пысықтауыш болып тұр

56. Нақ осы шақ қолданылып тұрған сөйлемді табыңыз

- A) Ерсілі-қарсылы көсіле құлаған ақ теректердің күміс жапырақтары әлі де дір қағып жатыр
- B) Бұтақтарын майыстыра жемісін жел лебіне ұстағандай, алма ағаштары аса бір әсемдікпен иіле бастады
- C) Танабай ауылында да бірқатар өзгерістер болған
- D) Бұрынғыдай емес тәртіппен ғана ойнайды
- E) Егер де мал керек болса, қолөнер үйренбек керек

57. Шартты райлы етістіктерді тауып, қай жақта тұрғанын ажыратыңыз:

*Қара көзден нұр тайса,
Айналаң қара түн болар.*

Екі аяқтан әл кетсе,

Қарға адым жер мұң болар.

- A) Тайса, кетсе – I жақ, жекеше
- B) Тайса, кетсе – II жақ, көпше
- C) Тайса, кетсе – III жақ, жекеше
- D) Тайса, кетсе – I жақ, көпше
- E) Болар – III жақ, жекеше

58. Өлеңнен бірыңғай мүшелерді тауып, белгілеңіз

Шоқпардай кекілі бар, қамыс құлақ

Қой мойынды, қоян жақ, бөкен қабақ.

Ауыз омыртқа шығыңқы, майда жалды,

Ой желке, үңірейген болса сағақ.

- A) Шоқпардай кекілі бар, қамыс құлақ
- B) Ауыз омыртқа шығыңқы, ой желке
- C) Қой мойынды, қоян жақ, бөкен қабақ
- D) Ауыз омыртқа шығыңқы, бөкен қабақ
- E) Қамыс құлақ, бөкен қабақ, болса сағақ

59. Септеулік шылаулы сөзден жасалған мезгіл пысықтауышты көрсетіңіз

A) Қайсар биыл мектепке барады

B) Таңертеңгі шайдан соң Абай әке қолынан шығып, Майбасарға келе жатты

C) Мен осыны айту үшін сөйлестім

D) Бұл сөзді естігенде, ол сылқ-сылқ күлді

E) 22 Наурызда күн мен түн теңеледі

60. Дұрыс нұсқалармен сәйкестендіріңіз

1. – Неғметжан, анау Ақбоз сенікі ме?

2. – Сүйіншіні бізге сіз беріңіз.

3. – Сейіл кім?

4. – Мынауың қандай кітап?

5. – Асау ма өзі?

A. – Чеховтың әңгімелері

B. – Жүген-құрық тимеген

C. – Менікі

D. – Ол сүйіншілерің дайын

E. – Біздің ауылдың баласы

A) 1 – Д, 2 – Е, 3 – А, 4 – В, 5 – С

B) 1 – С, 2 – Д, 3 – Е, 4 – В, 5 – А

C) 1 – С, 2 – Д, 3 – Е, 4 – А, 5 – В

D) 1 – Д, 2 – С, 3 – А, 4 – Е, 5 – В

E) 1 – С, 2 – В, 3 – Е, 4 – А, 5 – Д